

Gerd Herold und Mitarbeiter:

Innere Medizin

Köln: Verlag Artz + Information, 2013, 988 s.
7. aktualizované vydání, formát 150×210 mm,
brožovaný výtisk, černobílý.
ISBN 978-3-9814660-2-7.
Cena € 49,00.

V Německé spolkové republice vyšla již řada učebnic vnitřního lékařství různého rozsahu i odborné kvality, tento titul (Gerd Herold a spolupracovníci: Innere Medizin, 2013) bezesporu patří k těm nejúspěšnějším: během 30 let se dočkal již sedmého německého vydání a byl přeložen do 14 jiných jazyků. A to se nekvalitní knize opravdu stát nemůže. Nyní je k dispozici i jako e-book pro PDA a PC.

Kniha není dílem jednoho autora. Tak, jak je v současnosti obvyklé, přizval Dr. med. Gerd Herold ke spolupráci 68 většinou nefakultních autorů, jimž podle specializace svěřil napsání jednotlivých hesel. Je pozoruhodné, že převážná většina autorů nejsou fakultní/univerzitní pracovníci, vysokoškolských učitelů/profesorů je jen 18. Zvláštní poděkování uvádí pro další čtyři univerzitní profesory univerzitní kliniky v Kolíně nad Rýnem. Za cenné připomínky děkuje dokonce 244 (!) kolegům. Kniha je až na dvě výjimky (jeden autor je ze Švýcarska, druhý z Anglie) dílem německých autorů z pracovišť napříč SRN.

Čím se tato kniha pyšní?

Více jak 950 stranami odborného textu, jeho aktuálním přepracováním, zohledněním požadavků medicíny založené na důkazech, přidáním nových kapitol (Intoxikace a Geriatrie), obsahem odpovídajícím tematickému katalogu pro lékařské zkoušky v NSR, přihlédnutím k důležitým německým i americkým významným učebnicím (např. Harrison's Principles of Internal Medicine), a proto jej lze doporučit i pro americkou zkoušku USMLE/ECFMG, uváděním internetových adres jednotlivých uváděných hesel, tabulkou nejčastěji používaných biochemických vyšetření s referenčními hodnotami podle SI, kódováním podle ICD-10 verze 1.3. uváděným v textu a více než 5 500 hesly (!) rejstříku. Ten však sumarizuje nejen odborná hesla, ale i jména a názvy léčivých přípravků.

V čem se zásadně liší?

Poměrně rozsáhlé jsou kapitoly Infekční choroby a Hematologie, naopak dosti redukovaná se mi jevila

kapitola Vodní a elektrolytové hospodářství. Ve výčtu jednotlivých specializací chybí např. alergologie. Některé, v našich učebnicích uváděné obory jsou zařazeny do kapitoly nazvané Dodatek. Zde jsou např. pracovní lékařství, geriatrie, rehabilitace, intoxikace aj., ale i témata jako např. diferenciální diagnostika horečky, deprese, alkoholismus, lékařská odpovědnost aj. Těmto tématům jsou ale většinou věnovány jen dvě až tři strany.

Struktura popisů jednotlivých onemocnění

Popisy jednotlivých onemocnění mají většinou pevnou vnitřní strukturu: definice, etiologie, epidemiologie, patologická fyziologie (jako zvláštní odstavec fakultativně), klinický obraz, komplikace (jako zvláštní odstavec fakultativně), diferenciální diagnostika, diagnóza, terapie, prognóza.

Text je psán úsporně, někdy až telegraficky (používá výčet podstatných jmen, neuvádí nebo aspoň omezuje použití přídavných jmen, sloves a spojek), ale vždy výstižně a přesně. Nepřesné výrazy – např. mnoho-málo, velký-malý, hodně-málo – jsou nahrazovány (pokud je to možné) číslem/y. Z popisů některých klinických obrazů vymizely popisy archaických příznaků. U většiny onemocnění jsou informace o četnosti výskytu a rizikových faktorech. Více pozornosti i informací než v našich učebnicích je věnováno strategii léčby, výběru léků včetně jejich dávkování. Často se uvádějí doporučené změny výběru nebo dávkování u seniorů.

Jak je zpracována kapitola Kardiologie? Při srovnání této kapitoly v Innere Medizin a 4. vydání učebnice Vnitřní lékařství Pavla Klenera zjišťujeme, že rozsahem jsou kapitoly kardiologie v obou knihách podobné a patří k nejdelším. Podobně je shodný stránkový rozsah a věcný obsah kapitol Angiologie. Věcný obsah se zásadně neliší, při globalizované medicíně nelze výraznější rozdíly ani očekávat.

Co mi v knize chybělo?

Zcela výjimečné je zařazení algoritmů, schémat a obrázků (a když už, tak schematická „pérovka“), jedno-

duchých tabulek je více. Marně jsem ale hledal seznam použité nebo doporučené literatury.

Komu je kniha určena?

V Německé spolkové republice studentům medicíny připravujícím se na závěrečnou zkoušku, u nás (pilným) studentům (ovládajícím slušně němčinu a německé profesionální výrazy), zvláště pokud plánují pracovat po

promoci v Německé spolkové republice, Rakousku nebo ve Švýcarsku.

*Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, 1. lékařská fakulta
Univerzity Karlovy
a Všeobecná fakultní nemocnice, Praha,
e-mail: jvpetr@quick.cz*